

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 27Sp/39/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6012201324
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Antalová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6012201324.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pred samosudkyňou JUDr. Alenou Antalovou v právnej veci navrhovateľky: Z. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. E. XX, XXX XX H. T. proti odporcovi: Centrum právnej pomoci Bratislava, Kancelária Nitra, Štefánikova trieda 88, 949 01 Nitra o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 3N 3573/12 zo dňa 21.11.2012 takto

rozhodol:

Rozhodnutie odporcu č. 3N 3573/12 zo dňa 21.11.2012 **p o t v r d z u j e.**

Navrhovateľke náhradu trov konania **n e p r i z n á v a.**

Navrhovateľka je **p o v i n n á** zaplatiť na účet Krajského súdu v Banskej Bystrici súdny poplatok vo výške 35,- Eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Odporca rozhodnutím č. 3N 3573/12 zo dňa 21.11.2012 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) o žiadosti navrhovateľky ako žiadateľky o poskytnutie právnej pomoci doručenej odporcovi 15.10.2012 rozhodol tak, že navrhovateľke nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci s poukazom na § 10 ods. 5, § 6, § 6a a § 8 zák. č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zák. č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 327/2005 Z. z.“). Odporca o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci rozhodol s odôvodnením, že vo veci, s ktorou sa žiadateľka na centrum obrátila, nebola vylúčená zrejماً bezúspešnosť sporu, čím žiadateľka nespĺnila jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. Nespĺnenie hoci len jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci. Odporca svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní, v ktorom Okresný súd Komárno uznesením č. k. 10C/85/2008-428 zo dňa 14.03.2011 nepriznal žiadateľke (v postavení navrhovateľky) oslobodenie od súdnych poplatkov za dovolanie a keďže žiadateľka napriek výzve Okresného súdu Komárno nezaplatila súdny poplatok za podané dovolanie, okresný súd Uznesením č. k. 10C/85/2008-469 zo dňa 18.07.2011 konanie zastavil, pričom navrhovateľka nezaplatila súdny poplatok ani do konca lehoty na podanie odvolania o zastavení konania, neurobila tak ani počas odvolacieho konania vedenom na Krajskom súde v Nitre pod č. k. 9Co/92/2012. Keďže v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci nejde podľa odporcu o konania a osoby taxatívne uvedené v zákone o súdnych poplatkoch, ktoré sú zo zákona oslobodené od platenia súdnych poplatkov a žiadateľka odporcovi nedoložila žiadne uznesenie o oslobodení od súdnych poplatkov pre dovolacie konanie, odporca dospel k záveru, že zo strany žiadateľky ide o bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva (odďaľovanie povinností) a žiadosti o poskytnutie právnej pomoci z tohto dôvodu nevyhovet.

V zákonom stanovenej lehote podala navrhovateľka proti napadnutému rozhodnutiu odporcu opravný prostriedok, v ktorom žiadala napadnuté rozhodnutie odporcu zrušiť. Poukázala na to, že 15.10.2012 doručila odporcovi žiadosť o poskytnutie právnej pomoci z dôvodu, že 06.09.2012 podala na Okresný súd Komárno dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/92/2012-492 zo dňa 31.05.2012. Poukázala na to, že 15.08.2012 doručila Okresnému súdu Komárno žiadosť o oslobodenie súdnych poplatkov a ustanovenie bezplatného právneho zástupcu z dôvodu podania dovolania na Najvyšší súd SR, pričom okresný súd navrhovateľku odkázal na Centrum právnej pomoci v Nitre, ktoré považuje za zaujaté. Uviedla, že odporcovi predložila všetky podklady pri osobnom stretnutí 15.10.2012, napriek tomu bolo konanie o jej žiadosti rozhodnutím sp. zn. 3N-3573/12 zo dňa 31.10.2012 prerušené a bola požiadaná o odstránenie nedostatkov podania, kedy bola vyzvaná súčasne na doplnenie údajov a dokumentov, ktoré podľa jej tvrdenia už boli v žiadosti predložené. V odporcom stanovenej lehote písomne reagovala na výzvu odporcu a doplnila všetky požadované listiny. V odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu odporcu uviedla, že odporca na základe ňou predložených dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že vo svojom dovolaní priložila množstvo listín a potvrdení, na ktoré súdy v konaní neprihliadali a ktoré poukazujú na nesprávne skutkové zistenia. Skutočnosť, že počas pojednávania na Okresnom súde Komárno dňa 19.08.2009 boli porušené jej ľudské práva - právo na spravodlivé súdne konanie sú dôvodom na zmenu napadnutého rozsudku vydaného Okresným súdom Komárno č. k. 10C/85/2008-172 zo dňa 19.08.2009. V rozhodnutí odporcu sa preto podľa nej nesprávne uvádza, že jej dovolanie je založené len na jej presvedčení, že v dovolacom konaní bola oslobodená od platenia súdneho poplatku. V uznesení č. k. 10C/85/2008-378 z 09.07.2010 bola navrhovateľke ustanovená na dovolacie konanie advokátka Mgr. Daniela Oravcová, pričom ustanovenie bezplatného právneho zástupcu je podmienené oslobodením od súdneho poplatku tak v zmysle O.s.p., ako aj v zmysle odôvodnenia predmetného rozhodnutia. V novej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov zo dňa 25.02.2011 uviedla, že uvedenú žiadosť podala právna zástupkyňa Mgr. Tomanová na Okresný súd Komárno bez jej vedomia, čím úmyselne navrhovateľku poškodila ako klientku, keďže v tej istej veci sa na Okresnom súde Komárno rozhodovalo dva krát. Skutočnosti uvedené v rozhodnutí považuje navrhovateľka za zámer odporcu jej úmyselne ublížiť, pričom odporca sa nezaoberal dostatočne podloženými skutkovými zisteniami, na základe čoho dospel k záveru, že nespĺnila jednu z podmienok na poskytnutie právnej pomoci.

Odporca vo vyjadrení k žalobe z 19.02.2012 žiadal, aby súd napadnuté rozhodnutie potvrdil, pričom trval na svojom rozhodnutí, keďže žiadateľka nespĺňa jednu z podmienok na poskytnutie právnej pomoci - zrejmú bezúspešnosť sporu. Pokiaľ navrhovateľka - odvolateľka namietala, že odporca je zaujatý, v konaní nepredložila námietku zaujatosti a navyše odporca nepatrí do sústavy súdov, nie je k nim vo vzťahu závislosti. Pokiaľ navrhovateľka namietala, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, odporca poukázal na to, že rozhodujúcou skutočnosťou, prečo jej nebola právna pomoc priznaná, bolo nezaplatenie súdneho poplatku za dovolacie konanie, pričom nepreukázala, že by bola od platenia súdnych poplatkov oslobodená, dovolacie konanie bolo z uvedeného dôvodu zastavené a odporca preto dospel k záveru, že zo strany navrhovateľky ide o bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Napokon, pokiaľ navrhovateľka tvrdila, že Okresný súd Komárno jej ustanovil na zastupovanie advokátku, pričom ustanovenie bezplatného právneho zástupcu je podmienené oslobodením od platenia súdneho poplatku, odporca poukázal na výrok predmetného rozhodnutia, v ktorom nie je uvedené, že navrhovateľka bola pre konanie oslobodená od súdneho poplatku, hoci v odôvodnení sa veta, že navrhovateľka oslobodená od súdneho poplatku bola, nachádza. V tomto prípade ide zrejme o chybu v písaní, keďže vo výroku je presne a zrozumiteľne uvedené, že súd rozhodol len o ustanovení bezplatného právneho zástupcu. Odporca navrhol odvolanie navrhovateľky odmietnuť ako neodôvodnené.

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. na nariadenom pojednávaní preskúmal zákonnosť opravným prostriedkom napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, ako aj jeho postup, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia a napadnuté rozhodnutie podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako vydané v súlade so zákonom potvrdil.

Z administratívneho spisu odporcu súd zistil, že navrhovateľka požiadala odporcu o poskytnutie právnej pomoci žiadosťou doručitou dňa 15.10.2012 v konaní vedenom na Okresnom súde v Komárne pod

sp. zn. 10C/85/2008 týkajúcom sa určenia, že nehnuteľnosť - rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. 2099/8 zapísanom na LV č. XXX k. ú. M. patrí do dedičstva po neb. poručníkovi N. P., v ktorom bola žiadateľka navrhovateľkou. Žalobný návrh bol zamietnutý. Proti rozsudku z 19.08.2009 podala navrhovateľka odvolanie spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia na zákaz nakladania s nehnuteľnosťou. Uznesením zo dňa 11.11.2009 súd podľa § 138 ods. 1 O.s.p. navrhovateľke priznal oslobodenie od súdnych poplatkov z návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Rozsudkom č. k. 5Co/110/2010 zo dňa 28.04.2010 Krajský súd Nitra potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Komárno č. k. 10C/85/2008 z 19.08.2009, ktorým bola žaloba o určenie predmetu dedičstva po neb. V. Isaiášovi zamietnutá. Navrhovateľka podala proti predmetnému rozsudku Krajského súdu Nitra dovolanie. Uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 10C/85/2008-378 z 09.07.2010 súd navrhovateľke ustanovil pre dovolacie konanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/110/2010-331 zo dňa 28.04.2010 právnu zástupkyňu Mgr. D. Oravcovú, pričom v odôvodnení predmetného uznesenia bolo uvedené, že navrhovateľka bola v konaní vzhľadom na jej pomery oslobodená od platenia súdnych poplatkov. Uvedené odôvodnenie však nemá oporu vo výroku, resp. nezohľadňuje výrok predmetného rozhodnutia. Uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 10C/85/2008-469 zo dňa 18.07.2011 bolo konanie o určenie predmetu dedičstva o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. 5Co/110/2010-331 zo dňa 28.04.2010 zastavené z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za dovolanie s tým, že navrhovateľka bola riadne poučená Okresným súdom Komárno vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku zo dňa 13.05.2012 o právnych následkoch neplnenia si poplatkovej povinnosti. Výzva bola navrhovateľke doručená 29.06.2011 a 10-dňová lehota jej uplynula vzhľadom k tomu, že posledný deň lehoty pripadol na sobotu, až dňa 11.07.2011. Navrhovateľka podala proti uvedenému uzneseniu odvolanie zo dňa 19.08.2011, v ktorom uviedla, že okresný súd jej ako navrhovateľke ustanovil na základe jej žiadosti zo dňa 18.06.2010 právneho zástupcu z radov advokátov a oslobodil ju od platenia súdnych poplatkov pre dovolacie konanie proti Rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 5Co/110/2010-331 o určenie predmetu dedičstva a č.k. 5Co/111/2010 nariadenie predbežného opatrenia zákazu nakladať s nehnuteľnosťou. Krajský súd v Nitre Uznesením č.k. 9Co/92/2012-492 zo dňa 31.05.2012 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej zastavujúcej časti potvrdil, keď dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že navrhovateľka dňa 25.02.2011 požiadala súd prvého stupňa o oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov. O žiadosti bolo rozhodnuté Uznesením Okresného súdu Komárno zo dňa 14.03.2011 č.k.10C/85/2008-428, ktoré v spojení s Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.03.2011 č.k. 8Co/77/2011-442 nadobudlo právoplatnosť dňa 12.05.2011 tak, že navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov za dovolanie nepriznal. V odôvodnení uznesenia Okresného súdu Komárno č.k. 10C/85/2008-428 zo dňa 14.03.2011 súd uviedol, že navrhovateľka nespĺnila druhú podmienku oslobodenia od súdneho poplatku, nakoľko ide zjavne o šikanózný výkon práva na dovolanie, resp. bezúspešné uplatňovanie, bránenie práva, čo vyplýva zo skutočnosti, že navrhovateľka napáda dovolaním rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením, ktorý bol potvrdený rozsudkom odvolacieho súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že odporkyňa v predmetnom konaní nebola v danej veci pasívne legitimovaná. Zo súdneho spisu je nesporné, že navrhovateľka nebola súdom oslobodená od platenia súdnych poplatkov, ale ňou namietaným uznesením jej bola len ustanovená právna zástupkyňa pre dovolacie konanie, čo neznamená automaticky oslobodenie od súdnych poplatkov. Dňa 06.09.2012 navrhovateľka podala proti vyššie uvedenému Uzneseniu Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/92/2012-492 zo dňa 31.05.2012 dovolanie, v ktorom uviedla, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vec a v konaní došlo k vadám uvedeným v § 327 O.s.p.. Žiadateľka žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci požiadala o zastupovanie v dovolacom konaní na Najvyššom súde SR voči Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/92/2012-492 zo dňa 31.05.2012, pričom vyjadrila presvedčenie, že bola oslobodená od platenia súdneho poplatku v dovolacom konaní.

Odporca dňa 31.10.2012 konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci prerušil a žiadateľku vyzval, aby v lehote 10 dní od doručenia rozhodnutia odstránila nedostatky podania žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, pričom mala o. i. uviesť, ktoré z dovolacích dôvodov boli naplnené a akým konaním, resp. nekonaním súdu došlo k jednotlivému dovolaciemu dôvodu. Rozhodnutie bolo žiadateľke doručené 05.11.2012. Žiadateľka 13.11.2012 žiadosť o poskytnutie právnej pomoci doplnila, avšak neúplne, nakoľko neuviedla dovolacie dôvody v zmysle § 237 O.s.p., na základe ktorých žiadala konať v dovolacom konaní.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 327/2005 Z. z. tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci a/ v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach, rodinnoprávných veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len "vnútroštátne spory")

b/ v cezhraničných sporoch v občianskoprávných veciach, obchodnoprávných veciach, pracovnoprávných veciach a v rodinnoprávných veciach a

c/ v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení a v týchto veciach aj v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 327/2005 Z. z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a/ jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b/ nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c/ hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Podľa § 6 ods. 2 zák. č. 327/2005 Z. z. podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1 písm. a/ a b/ musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci bez finančnej účasti.

Podľa § 6a ods. 1 zák. č. 327/2005 Z. z. ak príjem fyzickej osoby presahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a súčasne nepresahuje 1,6-násobok uvedenej sumy a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, má právo na poskytnutie právnej pomoci určeným advokátom alebo centrom pri splnení podmienky finančnej účasti vo výške 20% trov právneho zastúpenia podľa osobitného predpisu; splnenie podmienok podľa § 6 ods. 1 písm. b/ a c/ tým nie je dotknuté. Ustanovenie § 6 ods. 2 sa použije primerane.

Podľa § 8 zák. č. 327/2005 Z. z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremiňalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa § 10 ods. 1, 5 a 6 zák. č. 327/2005 Z. z.

(1) Konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosti uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

(5) Centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na príslušný krajský súd; o tomto centre žiadateľa náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

(6) Rozhodnutie, ktorým sa nepriznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci, okrem náležitostí podľa osobitného predpisu musí obsahovať aj poučenie, že ak odpadnú dôvody nepriznania nároku na poskytnutie právnej pomoci, môže žiadateľ v tej istej veci podať žiadosť opätovne.

Podľa § 25 ods. 1 zák. č. 327/2005 Z. z. na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Preskúmaním vecí v medziach a z dôvodov uvedených v odvolaní dospel súd k záveru, že odporca vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou, pričom súd odvolacie dôvody nepovažoval za také, ktoré by mohli mať za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia. Odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a na jeho základe vyvodil aj správny právny záver, s ktorým sa súd stotožňuje.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických osôb, alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Predmetom preskúmania krajským súdom podľa III. hlavy 5. časti O.s.p. bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia odporcu, ktorým navrhovateľke nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci prejednávanej Okresným súdom Komárno pod sp. zn. 10Co/85/2008 navrhovateľky Z. N., H. T. proti odporkyni B. D., bytom M. o určenie predmetu dedičstva, pričom Uznesením Okresného súdu v Komárne č. 10C/85/2008-469 zo dňa 18.07.2011 bolo dovolacie konanie zastavené z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za dovolacie konanie. Predmetné uznesenie Okresného súdu Komárno bolo na základe podaného odvolania predmetom konania na Krajskom súde v Nitre, ktorý uznesením č. 9Co/92/2012-492 zo dňa 31.05.2012 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej zastavujúcej časti potvrdil.

Spornou otázkou medzi účastníkmi konania je posúdenie zrejmej bezúspešnosti sporu v konaní, v ktorom žiadala žiadateľka poskytnutie právnej pomoci (dovolanie proti rozhodnutiu o zastavení dovolacieho konania). Súd preto posudzoval správnosť aplikácie ust. § 8 v spojení s § 6 ods. 1 písm. b/ zák. č. 327/2005 Z. z. v prejednávanom prípade.

Pojem zrejmej bezúspešnosti v spore bol v našom právnom poriadku pôvodne obsiahnutý len v ust. § 138 ods. 1 O.s.p. v súvislosti s posudzovaním žiadosti účastníka konania o oslobodení od platenia súdnych poplatkov, keď O.s.p. pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov vylučuje zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Občiansky súdny poriadok však konkrétne neupravuje, čo je potrebné pod týmto pojmom rozumieť. Zákon o poskytovaní právnej pomoci (zák. č. 327/2005 Z. z.) príkladmo uvádza, na čo je potrebné prihliadať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže jednou z podmienok pre priznanie tohto nároku je, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Pri aplikácii ust. § 138 O.s.p. všeobecné sudy judikovali, že o zrejmu bezúspešnosť sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené.

Posudzovanie splnenia zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa § 6 zák. č. 327/2005 Z. z. je výsledkom správnej úvahy správneho orgánu, k čomu sa nevyžaduje vykonávanie dokazovania podľa § 120 a nasl. O.s.p. ohľadne samotného nároku (uplatneného práva), o ktorom sa rozhoduje v základnom konaní, v ktorom žiadateľ žiada o poskytnutie právnej pomoci. Súd v preskúmaťvom konaní skúma to, či rozhodnutie správneho orgánu vydaného na základe správneho uváženia nevybočilo z medzí a hľadísk stanovených zákonom. V prejednávanom prípade sú tieto upravené v ust. § 6 ods. 1 v spojení s § 8 zák. č. 327/2005 Z. z., v ktorých ustanoveniach sú určené zákonné podmienky pre možnosť poskytnutia právnej pomoci, vrátane podmienky, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Správny orgán je v zmysle § 47 ods. 3 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v odôvodnení svojho rozhodnutia povinný uviesť, ako použil správnu úvahu pri

použití právných predpisov, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov smerujúcich k preukázaniu podmienok pre priznanie nároku na právnu pomoc, k objasneniu skutočného stavu veci a k zisťovaniu podkladov pre rozhodnutie. Správny orgán pritom vykonáva dokazovanie podľa § 32 a nasl. Správneho poriadku, na ktorého použitie odkazuje § 25 ods. 1 zák. č. 327/2005 Z. z.

Správny orgán sa v prejednávanom prípade zaoberal posudzovaním otázky zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže zákon stanovil ako jednu z podmienok pre možnosť priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Účelom prijatia zák. č. 327/2005 Z. z. bolo zabezpečiť prístup súdu tým žiadateľom v hmotnej núdzi, ktorým evidentne hrozí ujma na ich právach z dôvodu, že nemajú finančné prostriedky na zaplatenie právneho zastúpenia v ich veci. Skúmanie otázky možného reálneho poškodenia ich práv, resp. právom chránených záujmov súvisí s tým, či by mohli byť úspešní (s prihliadnutím na hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy) vo veciach, v ktorých žiadajú o priznanie, resp. o poskytnutie právnej pomoci. Posúdenie tejto otázky patrí do právomoci odporcu, ktorý musí každú vec posudzovať individuálne a to s prihliadnutím na osobitosti v jednotlivých prípadoch.

Je možné, že záver odporcu o bezúspešnosti sporu nemusí byť vždy súladný s následným rozhodnutím príslušného súdu, do právomoci ktorého patrí rozhodovať vo veci samej. Súd v preskúmvacom konaní podľa III. hlavy 5. časti O.s.p. však nenahrádza konanie tohto všeobecného súdu. Správny súd posudzuje len zákonnosť rozhodnutia a postupu odporcu, t. j. či konanie bolo vedené v súlade s procesnými predpismi, či správny orgán aplikoval príslušný hmotnoprávny predpis. Správne súdy teda nenahrádzajú rozhodovanie všeobecných súdov a nemôžu ani prejednávať rozhodnutie všeobecného súdu vo veci, s ktorou sa žiadateľka obrátila so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci na odporcu. Správny orgán má povinnosť zaoberať sa zrejmu bezúspešnosťou sporu a len v prípade, ak konštatuje, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu (za predpokladu splnenia ostatných podmienok stanovených v § 6 ods. 1 zák. č. 327/2005 Z. z.), môže priznať žiadateľovi nárok na právnu pomoc.

V prejednáwanej veci sa navrhovateľka - žiadateľka domáhala nároku na poskytnutie právnej pomoci v spore vedenom na Okresnom súde v Komárne pod č.k. 10C/85/2008 v právnej veci navrhovateľky Z. N., H. T. proti odporcyni B. D., bytom M. o určenie predmetu dedičstva (konkrétne určenia, že nehnuteľnosť - rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. 2099/8 zapísanej na LV č. XXX v k. ú. M. patrí do dedičstva po neb. poručiteľovi V. P.). Žalobný návrh o určenie predmetu dedičstva bol Rozsudkom Okresného súdu Komárno č.k. 10C/85/2008-172 z 19.08.2009 zamietnutý, pričom o podanom odvolaní navrhovateľky rozhodol Krajský súd v Nitre tak, že predmetný rozsudok Okresného súdu Komárno potvrdil Rozsudkom č.k. 5Co/110/2010 z 28.04.2010. Navrhovateľka podala proti predmetnému rozsudku Krajského súdu v Nitre dovolanie. Okresný súd Komárno Uznesením č.k.10C/85/2008-378 z 09.07.2010 na základe žiadosti navrhovateľky z 28.06.2010 ustanovil pre dovolacie konanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28.04.2010 právnu zástupkyňu Mgr. Oravcovú s poukazom na § 30 O.s.p.. Z obsahu administratívneho spisu nevyplýva, že Okresný súd Komárno rozhodol o oslobodení navrhovateľky od platenia súdnych poplatkov pre účely dovolacieho konania. Navrhovateľka také rozhodnutie, ktorým by bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov pre účely dovolacieho konania ani v správnom, ani v súdnom (prieskumnom) konaní nepredložila. Navrhovateľka namieta, že predpokladom ustanovenia právneho zástupcu v zmysle § 30 O.s.p. je oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, z čoho vyvodzuje záver, že vydanie Uznesenia Okresného súdu Komárno č.k. 10C/85/2008-378 z 09.07.2010 automaticky znamená, že bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov. Poukazuje súčasne na odôvodnenie predmetného uznesenia, v ktorom sa konštatuje, že „navrhovateľka bola v konaní vzhľadom na jej pomery oslobodená od platenia súdnych poplatkov“. Súd k tejto námietke uvádza (zhodne s názorom odporcu vysloveným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia), že vydanie uznesenia o ustanovení právneho zástupcu v zmysle § 30 O.s.p. nemá samo o sebe za následok, že navrhovateľka bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov v dovolacom konaní. Takýto záver by bolo možné urobiť len v prípade, ak by bol Okresný súd Komárno súčasne rozhodol o oslobodení navrhovateľky od platenia súdnych poplatkov a toto rozhodnutie by bolo uvedené vo výroku predmetného rozhodnutia. V prejednávanom prípade tomu tak nebolo. Pokiaľ sa v odôvodnení tohto uznesenia uvádza (konštatuje), že navrhovateľka bola „v konaní vzhľadom na jej pomery oslobodená od platenia súdnych poplatkov“, je buď toto odôvodnenie zmätočné (nadbytočné), nemajúce oporu vo výroku predmetného rozhodnutia, alebo súd poukázal na rozhodnutie Okresného súdu v Komárne - uznesenie zo dňa 11.11.2009, ktorým

v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. navrhovateľke bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, avšak výlučne z návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Z uvedeného potom vyplýva, že pokiaľ navrhovateľka nebola oslobodená od platenia súdnych poplatkov v dovolacom konaní, Okresný súd Komárno postupoval správne, ak po podaní dovolania navrhovateľku vyzval na zaplatenie súdneho poplatku s poučením o právnom následku nesplnenia si poplatkovej povinnosti. Keďže navrhovateľka v lehote stanovenej súdom na zaplatenie súdneho poplatku tento poplatok nezaplatila, bolo dovolacie konanie Uznesením Okresného súdu Komárno č.k. 10C/85/2008-469 zo dňa 18.07.2011 zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie správne. Navrhovateľka proti predmetnému uzneseniu podala odvolanie, o ktorom rozhodoval Krajský súd Nitra Uznesením č.k. 9C/92/2012-492 zo dňa 31.05.2012 tak, že predmetné uznesenie v napadnutej časti potvrdil. Predmetné rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že navrhovateľka síce požiadala súd prvého stupňa o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, o tejto žiadosti však bolo rozhodnuté Uznesením Okresného súdu Komárno zo dňa 14.03.2011 č.k. 10C/85/2008-428 tak, že navrhovateľka nebola od platenia súdnych poplatkov oslobodená, pričom predmetné uznesenie Okresného súdu Komárno bolo na základe odvolania podaného navrhovateľkou Uznesením Krajského súdu Nitra č. 8Co/87/2011-442 zo dňa 31.03.2011 potvrdené. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že záver odporcu, že nemožno vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, je logickým záverom vyplývajúcim z navrhovateľkou predložených listinných dôkazov, pričom rozhodnutie odporcu je riadne odôvodnené v súlade s § 46 a § 47 Správneho poriadku. Pokiaľ teda navrhovateľka namietala, že odporca na základe ňou predložených dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a v rozhodnutí vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, túto námietku súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Pokiaľ navrhovateľka namietala, že odporca, resp. jeho pracovníci sú zaujatí, poukazujúc na ich postup pri vybavovaní jej žiadosti o priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci, súd nezistil žiadne procesné pochybenia, ktoré by mali za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia a navrhovateľka v správnom konaní námietku zaujatosti (s uvedením konkrétnych skutočností odôvodňujúcich takúto pochybnosť) ani nepredložila. Názor navrhovateľky, že odporca rozhodol o zamietnutí jej žiadosti s úmyslom ublížiť navrhovateľke súd považuje za nepodložený a špekulatívny.

Záver odporcu o tom, že neboli splnené (kumulatívne) podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti v zmysle § 6 ods. 1 zák. č. 327/2005 Z. z. po posúdení otázky zrejmej bezúspešnosti sporu v intenciách ust. § 8 zák. č. 327/2005 Z. z., je výsledkom správneho právneho posúdenia, a preto súd napadnuté rozhodnutie odporcu s poukazom na

§ 250c ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Navrhovateľka nebola v konaní úspešná, a preto jej nevzniklo právo na náhradu trov konania podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. Z uvedeného dôvodu súd navrhovateľke - odvolateľke náhradu trov konania nepriznal.

Súd zároveň rozhodol o povinnosti navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok vo výške 35,- Eur podľa zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 71/1992 Zb.“) stanovenej Sadzobníkom súdnych poplatkov v položke 10 písm. b/, nakoľko je poplatníčkou, keďže podala opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebola úspešná (§ 2 ods. 4 zák. č. 71/1992 Zb.). Citovaný zákon o súdnych poplatkoch pre uvedený typ konania neupravuje vecné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 1 cit. zákona), ani nepriznáva navrhovateľovi osobné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 2 cit. zákona). V zmysle § 4 ods. 3 cit. zákona je od poplatkov oslobodený len účastník, ktorému bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa osobitného predpisu, čo však v danom prípade nebolo splnené.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie podané v lehote 15 dní odo dňa _____ jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Najvyšší súd SR. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.